

Tukliit Havaktauniaqtun Ilihautikhaptingnik Aullanikhanik:

Atuqtuup Maliktakhaa
nutannguqtiqhimajumik
Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020
unalu *Inuit Uqauhinginnun*
Tammaqtailinirmut Maligaq 2020

Titiraqhimajut Iluaniittut

Tukliit Havaktauniaqtun Ilihautikhaptingnik Aullanikhanik - 3

Ilanga 1: Nutan'nguqtirumajainnik *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* - 5

Ilangani 1 – naunaijautingit Inuit Qaujimajatuqangit - 5

Iluani Ilangani 2 – Iliharnikkut Iliharvikhanik unalu Nunagijamingni ilihaqtakhait - 6

Ilangani 3 – Uqauhiagut Ilihaudjijut - 9

Iluaniituq ilangani 4 – Inuglugijaittumik iliharnirmik - 11

Iluaniituq ilangani 5 – Ilinniaqtuliqijikkut Havaktiit - 13

Iluaniituq Ilangani 6 – Nunallaani Ilinniaqtuliqinikkut Katimayiit - 14

Iluaniituq ilangani 7 – Commission scolaire francophone du Nunavut (CSFN) - 15

Iluanittuq ilangani 8 – Katimaqatigiiktunut Nunavunmi Nunallaani Ilinniaqtuliqijit

Katimajiit (CNDEA) - 15

Ilangani 9 – Aallat anginiqaqtut ihuaqhaqtauhimajut - 17

Iluanittuq ilangani 10 – Atuqtauluangitun ihuaqhaidjutikhangit naunairutikhangitlu - 17

Ilanga 2 – Nutan'nguqtirumajainnik *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq* - 18

Ilanga 3 – Atuqtauliqpalliadjutikhanut - 19

Tugliit Havaktaujukhat - 20

Tukliit Havaktauniaqtun Ilihautikhaptingnik Aullanikhanik

Una *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2008* piliurutaa naunairutauhimajuq atuqtaujuqhanik piliurnirmik ilinniaqtuliqinirmut aaqqiumajut atuqtut ihuaqtunik pitquhiinik aturniaqqtut Nunavunmi.

Ubluani June 4, 2019, Nunavut Kavamanga ihuaqhaihimmakpaktut uminga anginiqaqtumik Maligarmik ilijaujuq katimadjutikhanut Maligakhaq 25, imaatut qinikhiajut nutannguqtirlugu tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2008* umingalu *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq 2008*.

Tamana Maligakhaq angiqtauhimajuq Hikutirvia 10, 2020, unanguqhuni *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020*.

Nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* imaapiliuqtauhimajuqmaliktakhainik hivunirmi ilihanniarnikkut Nunavunmi imaatut:

- Amigaigjuumilugit kavamatkut kiujunnautikhangit;
- Piliurnikhanut ihuatqijamik aadjikiigutikhanik havaktakhainnun munarijainnunlu;
- Ihuaqharlugit atulirnikhanut tamainnut ilihaidjutikhanut;
- Uqautigilugit ihariahuutait Inuktut-uqajuktunik ilihaijikhainik; imaalu
- Amigaigjuumilugit aadjikingingit ilihaudjidjuhikhainik talvani iliharnikkut iliharvikhanik tamainni avikturniinni.

Hapkuat aallnguqtirningit ikajuutauniaqtut naunaqhitalutik tamaita Nunavunmi ilihaqtut pittaaqtut aularanginnaqtumik iliharvikhamingnik tamainni nunani, ilaujullu pivikhangit nutarannuat ilihalihaaqtut iliharnikkut iliharvikhait imaalu ikajurqhirvikhainnik taffumunga Inuglugijaittumik iliharnirmik.

Tamnalluaq, una *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020*:

- Katitiqhimajut naunaitkutikhait haffumunga Inuit Qaujimajatuqangit talvunga llanga Iuumani Maligarmi;
- Naunaijattiarutikhanik iliharnikkut iliharvikhani, liharvingni ilihaqtakhait unalu nunamingni ilihautikhait, naunaijattiaqhugillu havaarijakhait Ministap ukuallu Nunallaani Ilinniaqtulirijitkut Katimajiit (DEA-kut); ukuallu Commission scolaire francophone du Nunavut (CSFN);
- Ihuaqhaqhugit Inuglugijaittumik iliharnirmik pitqujauhijumajut tunihilutit naunaijattiaqhijumajumik atuqtakhannik;
- Ihuaqhaqhugit uqauhiagut ilihaujijut pitqujauhijumajut atuqhugu Inuit Uqauhiannik atuqluaqtaujujukkanik munarijaunilu;
- Atuqpallialiktakhait atulirnikhanut malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq talvunga aglaat 2039;
- Ihuaqhaqhugit ilangit munarijakhangit Nunallaani Ilinniaqtulirijitkut Katimajiit (DEA-kut), ilaujutlu CSFN; imaalu
- Ihuaqhijuumiqhugit munarijakhangit ukuat Katimaqatigiiktunut Nunavunmi Nunallaani Ilinniaqtulijit Katimajiit (CNDEA).

Ihuaqhaqtaujujutlu hapkuat tamna *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq* atuliqpallianaiaqtait atulirnikhangit malrungnik uqauhiinik iliharnirmik ukunani Puqtuniit 4-12 hapkunani tikittukhani 20ni ukiuni.

Una atuqtup maliktakhaa uqattiaqhijumajuq kangiqhinnaqtumik uqauhiit aallanguqniaqtut tapkuat Nunavutim *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq tunngavikhangalu*.

Naunaiqhittiarumaguvit Maligakhaq 25, imaittumik iniqtiqpiakhijumajumik Maliktakhaq, tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2008*, unalu aallanik pidjutiqaqtunik titiqqanik takulugu <https://gov.nu.ca/education/information/education-Maligaq>.

Ilanga 1: Nutan'nguqtirumajainnik Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq

Ilangani 1 – naunaijautingit Inuit Qaujimajatuqangit

The *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2020 katitiqhimajut naunaitkutikhait haffuminga Inuit Qaujimajatuqangit talvunga “Ilanga 1 – Hivuniurutikhalliuktatik” uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq*. Hivuagut, naunaijautingit Inuit Qaujimajatuqangit hivunikhaliurutikhait nalvaaqtauginnariaqaqtut uumani 9mi tapkunanga 17 ilagijainnit *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2008. Hapkuat ilangitilaqaqtut:

- Ilangani 1 – Hivuniurutikhalliuktatik
- Ilangani 3 – Iliharvingni ilihactakhait
- Ilangani 5 – Atiliurniq imaalu ilihariaqturnikkut
- Ilangani 6 – Inuglugijaittumik iliharnirmik
- Ilangani 7 – Ilihaqtup Angajuqqallu Ilaunginarvikhanut
- Ilangani 10 – Ilihaqtitaunikhait Ikarniit unalu Iliharviup taqiqhiutait
- Ilangani 11 – Iliharvingmi Havaktit
- Ilangani 12 – Iliharviup Aulapkaijingit
- Ilangani 13 – Uivivitun Ikitniqhait Uqauhiit Pilaarutait

Katitiqhugit hapkuat naunaijautingit Ilanga 1 uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* ilitarijaujtaa tamna Inuit Qaujimajatuqangit hivunikhaliurutikhat atuqtaujukhat tamatkirlugu Maligaq. Ilanga 1 uumani Maligarmi ilaqarniaqtuq havaarijakhainnik tamainnut:

"...pijagiikhimalutik taima Inuit inuudjuhiini aturniaqaqtut unalu hivunikhangit havaktiginiaqtaingitlu talvani Inuit Qaujimajatuqangit ilauniaqtun talvani tamaini, atuqtauniaqtunlu tahapkuninga, inungnut ilinniaqtuliqinirmut aaqqiumajut" (ilangani 1(3) uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq*).

DEA-kut-kut, ilaujutlu CSFN, munagidjutikharnik pivallidjutikharnik nunalaani ilihairutikhangit aulaniaqtun talvnai Inuit Upigijainik talvani Inuit Qaujimajatuqangit hivunikhangit talvani ilinniarutikhanik. Ilituripkaktauhimaarniaqtun unniudjutikharnik ukiuk tamaat qanuq Inuit Qaujimajatuqangit ilauhimaatitauniaqtuq iliharvingmi.

Tamna Minista aulahimaarniaqtuq munaridjutikharnik naunaijailunilu tamna ilihairutikhaq ilauniaqtut Inuit Qaujimajatuqangit hivunikhangit tamaini puqtuniit iliaqtunik, taima CNDEA-kut munaqhijut tunihilutik ukiuq tamaat uunniudjutikhanik naunaiqhihimajut qanuqtut Inuit Qaujimajatuqangit ilaupokaqtauniaqtut tamainnut ilinniaqtuliqinirmut aaqqumajut.

Iluani Ilangani 2 – Iliharnikkut Iliharvikhanik unalu Nunagijamingni iliaqtakhait

Iliharnikkut iliharvikhanik, liharvingni iliaqtakhait naunaittiarlutiklu allatiqidjutikhangit akunganiitunik pingahuujunik ilihairutingnik aviktugianganiklu tapkuat iliharnikkut iliharvikhanik talvanga liharvingni iliaqtakhanginik.

Aalangguqtiutaa “liharvingni iliaqtakhait” taffuminga “nunagijamingni iliaqtakhait”

Hivulliq, taininga “liharvingni iliaqtakhait” unauliqtuq “nunamingni nunallaani iliaqtakhait.” Una allanguktirninga naunairutiqaqtukhat tadjja “liharvingni iliaqtakhait” munarijakhangit DEA-kut, ilaujutlu CSFN, taima talvanga allanguqtiqhimajut nunalaanin nunalaanun allanin nunallaanin.

Nunalaani Ilihaqtuliyitkut aulahimaatun piqagianganik munagidjutikharnik tunijaangat taimaitumik nunagijamingni iliaqtakhait, taima ilauqaqtunik:

- Nutarannuat Ilihalihaaqtut iliharnikkut ilihautikhait;
- Inirnirit iliharnikkut iliharvikhait;
- Atiliurniq imaalu ilihariaqturnikkut atugakhangit;
- Inuuqatigiitsiarniq atugakhangit;
- Iliharviit malikhautikhangit; imaalu
- Iliharviup Taqiqhiutait.

DEA-kut-kut, ilaungittut CFSN, kihimi, munarqhilimaiqtut hapkuninga iliharnikkut iliharvikhani.

Aallanguliqtaat tainnia “nunamingni ilihautikhait” taffumunga “nunamingni iliharnikkut iliharvikhani ihuatqijanik”

Tamna tainia “nunamingni ilihautikhait” unauliqtuq “nunamingni ilihautikhait ihuatqijanik.” Una allanguktirninga naunairutiqaqtukhatnaunairutikharnik taima una ilihairutikhaq atuqtauniaqtun ihuaqhaidjutikharnik talvani iliharnikkut iliharvikhani Ministamit, naunaittumik hapkuat ihuaqhattiaqhimaqtun naunaijautikhangit nunamingni uqauhiit, pitquhiit, imaalu hivulliutijakhangit tamainnit nunalaani.

Nunalaani Ilihaqtuliyitkut aulahimaarniaqtun havaklutik nunalaani ilinniarutikhanik ihuaqjimirutikharnik ilaulutik ilihairutingnik tamaini ilihautunik taima ihuaqtauhimaqhimajut talvani ilinniarutikhanik. Tamna Minista tunihimaqtaukhaujut munaktaqvikharnik ikajuutikharnik ukuninga ilihairutingit.

Inmikkuulirniat ukuak iliharnikkut iliharvikhani unalu liharvingni ilihautikhait

Hivutinirmi, iliharnikkut iliharvikhani unauliqtuq aviktuqtukharnik tahapkuninga liharvingni ilihautikhait. Ministaujuq munaridjutiqaqtukhaq tuniyjangat iliharnikkut iliharvikhani, taima ilauqarniaqtun:

- Ilinniarutikhat;
- Nunamingni ilihautikhait ihuatqijanik ihuaqhijuummiutikhainnik piliuqtauhimajait DEA-kut ukuallu CFSN;
- Qaujihadjutikhat ihuaqhaidjutikhangit tunijauniaqtun talvanga inuglugijaittumik iliharnirmik; uvanilu
- Qauyihadjutikhangit ilihautuniklu havakhimaqtangit.

Avikturlugit tapkuat iliharnikkut iliharvikhani talvanga liharvingni ilihautikhait ikajuutiniaqtun naunaijaangit taima ilihautun pijaangat aadjikiiktumik katitihimajuq ilihairutikharnik ikaaknikharnik tamangnin ilihairutingnin humiitkaluaqtilunik nunalaani nunaqaqtunik.

Allanguqtihimaaqtunik tapkuninga naunaitkunmi "liharvingni ilihaqtakhait hivunikhanik" uumunga "iliharvingni ihuaqhaidjutikharnik hivunikhanik"

Malikhugit aallanguqtirumajangit taininga uumani "liharvingni ilihaqtakhait" tapkuninga iliharvingni ilihaqtakhait tahapkuninga liharvingni ilihaqtakhait, uqariikhimajut, taininga "liharvingni ilihaqtakhait hivunikhanik" unauliqtuq "iliharvingni ihuaqhaidjutikhangit hivunikhanik."

Hivuagut, tamna "liharvingni ilihaqtakhait hivunikhanik" pihimajuq piliuqtauhimajut atanngujainit imaalu auladjutikharnik talvani havakhimaanginaqtainiklu ukiuq tamaat uumani liharvingni ilihaqtakhait. Tamna "iliharvingni ihuaqhaidjutikhangit hivunikhanik" piliuqtauhimajait DEA-kut, atanngujaungittuq, havakhungujait ilihaudjidjuhikhangit uumani nunamingni nunallaani ilihaqtakhait tamangnin iliaqtunik ukiungani.

Auladjutikharnik nuutaamik "iliharnikkut iliharvikhanik hivunikhanik"

Atan'ngujangitmunarijakhait auladjutikhangit nuutaat "iliharnikkut iliharvikhanik hivunikhanik" taima ilauniaqtun auladjutikharnik iliharnikkut iliharvikhanik, ilauniaqtun nunamingni ilihautikhait ihuatqijanik tamangnin iliaqtunik ukiungani. Tamna iliharnikkut iliharvikhanik hivunikhanik ilauqarniaqtuq:

- Naunaitkutikharnik havaktakhangit ilihaiyingit;
- Ilihaqtun naunaijagiikhimajut iliaqtakhangit; unalu
- Atiit tamaita ilinniaqtulijitkut havaktiit ilitagidjutikhangit naunaitkutit.

Maniktaqvikhangit pingujunik iligiiktunik nutarannuat Ilihalihaaqtut ilihautikhait

Nutannguqtihimajuq Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq tunijaangat Ministamun pigiaqaqtunik maniktarvikharnik pingahuanik-iligiiktukharnik nutarannuat Ilihalihaaqtut ilihautikhait (ECE) havaakhangit tunijaangat talvuuna aituutikharnik angirutitigun taima DEA-kut niguangitkumik talvuuna.

DEA-kut aulahimaarniaqtun tunijaanganik talvunga ECE-kunun ilihairutikharnik kihimi maniktarviliqimaitait pingahuujut-iligiiktun katimajjinun. Una allanguktirninga naunaiqhijut tamaita maniktaqvikhangit talvuuna ECE-kut iliharutikhangit akiliktauhimajut iliaqtunik pigiaqaqtun ukuninga akhurnaqtunik iliharutikhanik..

Ilangani 3 – Uqauhiagut Ilihaudjijut

Nutanguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* ensures DEA-kut naunaiqhinaiaqtun malrunnik uqauhiqaqtumik iliharniq aturiumajamingnik iliaqtitaujukhamik nunagijamingni. Minista piniaqtuq munaqhihimarluni piliurninganic atuqtakhanginik malrunnik uqauhiqaqtumik iliharniq atuqtakhat imaalu DEA-kut atanngiqtuiniaqtun nalliingnik atqutakhamik atquatakhanganik iliharviinni ilinniaqtuliqijikkut avikturniinni. Kihimi, DEA-kut pukugiaqaqtun ilihairutikharnik aulatitigiaqaqtunik talvani ilihaidjutikharnik katimaviani pigiaqaqtunik nunagijamingni.

Naunaittiaqtakhatit DEA-kut naunaiqhinaiaqtun tapkuninga aturiumajamingnik iliaqtitaujukhamik, Minista piniaqtuq munaqhinaiaqtut angiqlugu malrunnik uqauhiqaqtunik atuqtakhamik naunaiqtauniaqtun DEA-kunit. Minista munaqhinaiaqtut atanniqtuiluni tunihiluni nalliingnik uqauhikkut ilihaidjidjutikhamik atuqtaujukhamik puqtuniini imaalu iliaqtakhanik. Una ikajuutauniaqtuq ihuaqhaidjutikharnik aulajukharnik talvani auladjutikharnik iliharvingmi ilihairutingnik avatingni nunaptingni unalu ihuaqhaidjutikharnik pivalliadjutikharnik iliharutikhat, ilihaidjutikharnik ilihairutit ilihaijingitlu ajuiqhautikharnik ilinniarutikhanik.

CSFN-kut ilaungittut huli tahapkuninga uqauhiagut ilihaidjijut atuqtakhaq. Imaatut maligarjualiuhimajunut ihuaqtunik pinahuaqtavut, CSFN-kut tunihijut i;ihaidhidjutikhanginik Uivitutun, ihuaqhaqhimajut pitqujauhimajut uumani. Kihimi, CSFN-kut pliuqtukhat ilihaidjidjutikhainin Inuktut ilaatut tuklianik uqahirmik, uimaalu pilutik tunihilutiklu ilihaidjidjuhikhanik aallanik uqauhirnik, taimaittunik Qablunaqaqtun ilaurunmik uqauhirmik.

Uvani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2008, Havagvingat pihimajuqilihaudjilutik malrunnik uqauhiqaqtumik iliharniq from lihalahaaliqtunik lihaqtuniklu 12 tikitpat July 1, 2019. Angijut atulirnikhanun ajuqhautaujut pittailitaujut Havagviat pidjutikhanik tikinnahuarumajanginik Puqtuniit 4-12, taimaittunik ihariagijainik amigaigjumilugit Inuktut-ilihaidjidjutikhangit pivikhangit imaalu piliurnirmik atuqtaulluaqtunik Inuktut tainikhainik atuqtaujukhanik ilinniaqrutikhanik imaaluy atuqtakhanginik iliharnikkut.

Pivikhaqarninginik Unniudjutitlu

Tunilugitlu havagvikhanik tamatkiumajunik atulirnikhanun malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq, nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* tukhidjutiqaqtuq hivutunikharnik iniqtiqvikhangit ilihaqtunik Puqtuniit 4 talvunga 12, inirniaqtun 2039.

[ilaulugit titiraujakhimajut naunaiqhimalugu Atuqtauvikhangit Naunaitkutikhangitlu]

Unaluttauq, nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* kiudjutikharnik pitqujauhimajut Ministamit, taima munarihimaarniaqtaat unniudjutikharnik piniaqtuq ukiuq tamaat Nunavunmiunut talvuuna Havagviata pidjutikhanik tunijaangat Inuit uqauhiinik ilihaujjudjutikhamik, maliktakharnik pivalliajaangatlu ilihairutikharnik, ilihaijaangat ilihairutingnik, ajuiqhautikharniklu ilihairutingnik.

Iluanituaq ilangani 4 - Inuglugijaittumik iliharnirmik

Havaktaxhangit Atan'ngujangit Ilihaijingitlu

Nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* tunijaangat atan'ngujaujut, ukuangungittut DEA-kut, munarijakhangit takuurlugit atulirnikhanut inuglugijaittumik iliharnirmik iliharvingmingni. Una tukhiqtauliqtuq taima atan'ngujaujut ajuiqhaqhimajut, qaujimajut, imaalu ubluq tamaat iliharvingmingni ittut naunaittumik naunaittiaqtakhatit taimatut inuglugijaittumik iliharnirmik atuliriangani. Tunihilutik atan'ngujaujut munaqhidjutikharnik ikajuutiginaqutn naunaijaangat ilihagtun nunalaani tamaat pidjutikharnik ikajuutinik ikajuutikhatlu pigiaqaqtun talvuuna inuglugijaittumik iliharnirmik.

Hivutinirmi, amigaigjuumilugit ilihaijit nauaijailutik tamainik ilihagtuniknaunaijailutikpijariaqaqa inuglugijaittumik iliharnirmik ihuaqhaqtaujujukkanik. Hivuagut, ilihaijit pijukhaujut nauaijailutik tahapkuningainaq iihagtunik ukpirijamingnik piqaqtukhat aallanik kivgaqtuidjutikhanik ikajuqtikhainiklu. DEA-kut ukualu CSFN-kut tunihimaarniaqtun ilihaijingit ilaujukharnik naunaitkutikharnik ikajuutikhainik havaktaxharnik naujaijautikhanik ilihagtunik.

Pivalliadjutikharnik Atauhillaanut Ilihaqtunik Ikajuutikharnik Hivunikhangit

Unaluttauq, iliharvianni/iliharvianni ilihaiji munaqhijukhaq piliurninganik ataullianut iihagtut ikajuutikhanik hivunikhat (ISSPs) uqaqqatigilugit ilihagtut ikajuqtingit ilihaijit, angajuqqat, ilihagtutlu. Hivuagut, pivalliadjutikharnik tapfuminga ISSPs tamainit munarijaujukhat iliharvingmi havaqatigiiktunit atauhiinaungittumit kiuniqaqtuq piliurnikhanik.

Unaluttauq, ilihaijilluaq, ukuangungittut DEA-kut, tunijauniaqtun munaqhidjutikhanik ihivriuqhijukhat ISSP-ginikimaalu nauaijaijukhat ajuiqtanginik ilihagtut piqaqtun hapkuninga ISSP.

Ministap, DEA-kut imaalu Unniudjutikhat

Ataani tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020*, Minista, pitqujauhimajut tahapkuninga atan'ngujat, tunijauniaqtun kingulirmik atanngiqtuidjutikhanik ilaungitlutik ilihaqtuttahapkuninga iliharvianni tamainut ilinnarnirmik pidjutiqaqtut. Una muarijakhangit ukuat atan'ngujajut ataani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2008*. Una allanguktirninga pidjutaujunaittuq DEA-kut imaaluuniit CSFN-kut imaliktakhaliuqhimajamingnik taimaaqtitaullakhimajuq imaaluuniit anitaujut ilihaqtut titiraqhimajuq uumani ataani "Ilanga 7 – lihaqtup Angajuqqallu Ilaunginarvikhanut" uumani" uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq*. Maliktakhaliuqhimajamingnik DEA-kut taimaaqtitaullakhimajuq imaaluuniit anitaujut ilihaqtut aallangulimaittuq.

DEA-kut imaaluuniit CSFN-kut ilaulimaittut hapkunungaihivriuhumaliuqtukhat qhijut katimajiit inuglugijaittumik iliharnirmik ihuaruhungitunik. Tamna ihivriuqtiujut katimajiit aulahimaarniaqtun ilaujukharnik katimajiinun ajuittiaqhimajut iharigijainik ilihaqtunit, ilajuniklu iliharvingmi havaqatigiiktut.

Tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020* piniaqtuq amigaigjuumilugit unniudjutikhangit tapkuninga inuglugijaittumik iliharnirmik imailiurlutik:

- Pijariaqaqtun atan'ngujajut unniudjilutik 3 pingahuiqturlugu ukiungani, DEA-kunut atulirnikhanut inuglugijaittumik iliharnirmik iliharviani; unalu,
- Atuqtakhaq Minista unniudjiukhaq ukiuq tamaat talvuuna Inuglugijaittumik iliharnirmik tamaini ilinniaqtuliqinirmut aaqquumajut.

Hapkuat aallanguqningit naunaijautikhangit tamarmik Minista atan'ngujajutlu kiunnaqtut ili]haudjidjutikhanik inuglugijaittumik ilihaqtitiniq iliharvingmingni.

Iluanituuq ilangani 5 – Ilinniaqtuliqijikkut Havaktiit

Talvuuna ataanitamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020*, kangikhidjutikhaq ilihairutikhangit nuutaanik ilihaiyiingit atuqtakhangit ilaulutik iluanitun titiraqhimajut Inuit pitquhingnik ilitquhingitlu, uminga, tunijaangat ilituridjutikharnik Inuit Uqauhiinik. Una anginrmik atuqtakhat talvanga *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2008*, tamna piqaqtukhat uqaudjiukharnik iliharutikharnik pivalliahimajut talvani malikhautikharnik ilauhimajut Inuit Qaujimajatuqangit hivunikharni.

Aturnianga Inuit pitquhingit ilihimayaingit hivutunirmik aulaniqarniaqtuuq iliharvingnun angikliyumirlugit titiraqhimayuq Inuit pitquhingit ayuittiaqhimayunun ilauyukharnik ayuittiaqhimayut tamainun ukiulgit, tapkuanginaungittut Inirnikhat. DEA-kut ukuallu CSFN-kut aulahimaarniaqtun munaridjutikharnik ihumaliurianganik kitunik inungnik ajuittiarutiqaqtunik, ilihimajainik havagiaqaqtunik Inuit pitquhingnik pitqugijangitlu ikayuutigijaangat Inuksiutiliriji iliharviinni imaalu pitqujauhimajunik naunaitkutikhanginik Ministamit.

Nutannguqtiqhimajuq Maligaq tukhiqhimajut tainingit atanngujat tukliujut atanngujanut tikkuaqtauhimajut talvanga 3 ukiuni talvunga 4 ukiuni pipkariami angitqijaujumik aadjikiigutikhanik iliharviinni hivuliqtikhanik.

Iluaniituaq Ilangani 6 –Nunallaani Ilinniaqtuliqinikkut Katimayiit

Iliharviup Taqiqhiutait

Tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* tunijaangat Minista akhurutikharnik aulatitijaangat nainguyut naunairutiqaqhimayut iliharviup tatqiqhiutait, pingahuulutik tamangni avikturviinni, aulavikharnik iniqtirvikharniklu ublukhainik, ajuiqhattiarumajanik pivalliajutikhanut. DEA-kut ukuallu CSFN-kut pigiaqaliqtun pukugiangani tatqiqhiutikhanik aturniaqtainik ilinniarnikkut katimajiinit avikturniinni talvanga hailijunik atuqtakhanik.

Atan'ngujat tuglia atan'ngujangit Tikkuaktaujukhat Nallaktikhangit

DEA-kut ukuallu CSFN-kut wtikkuaqhivangniaqtun ilaujukhanik ill tapkununga atan'ngujat imaalu tukliujut-atan'ngujat tikkuaktauhimajut naalaktikhat uvani itlut *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2008. Kihimi, naunaittiaqtakhatit tapkuat atan'ngujat havaktikhaqhiurutikhangit pivaktukhat inirnariglugit utaqqinnaittumik, DEA-kut pijukhaujut tikkuaqhilutik ilaujukhaniktikkuaqtauhimajut naalaktikhat malrungni ublungni havangnaqtitlugu pigumikkit tukhiutit.

DEA-kut Katimajiit ukuallu CSFN Katimajiit

Nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2020 aadjikkutainik pilaarutininik munarijakhanginiklu Inirnikhat kivgaqtuijut imaalu ilihaqtunik kivgaqtuijut tikkuaqtauhimajut DEA-kunut imaalu aallat ilaujukhat DEA-kuni, ilaujutlu pilaarutiqaqtun niruarnikkut.

DEA-kuni ilaujukhat ukuatlu CSFN katimajiit ilaujut pijariaqaqtut tunihilutik Ministamut uminga ihuinaaqhimanikkut naunaiqhaidjutinik imaalu qajangnarianingagutiniglu naunaitkutininik utuqqautqijaungittuik pingahunit tatqiqhiutininik tahapkuninga niruaqtauvingmingnit. Uvani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2008, DEA-kuni ilaujukhat tunihijukhat provide ihuinaaqhimanikkut naunaiqhaidjutinik naunaitkutikhat iniqtauhimajut iluani pingahuni ukiuni. DEA-kut piariaqaqtut tuhaqtitilutik Ministamut aallanguqqata titiqqatik kinguagut titiraqarvitik naunaijautingit iniqqata.

Iluaniituuq ilangani 7 – Commission scolaire francophone du Nunavut (CSFN)

Taffumingalu *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2008, uqaqhimakpata ahiagut, CSFN-kut piqaqtut tamainnik m,unaqhidjutikhanik, hakuugingikhanginik, havaarijakhainiklu DEA-kut.

Tamna CSFN unauliqtuuq pijariaqaqtun maliklugit Inuit Uqauhiinnik (Inuktut imaatut Tuklianik Uqauhirmik) ilinniarutikhanik piliuqtauhimajuq Ministamit ilihaudjidjuhikhangit Inuit Uqauhiinnik Iliharniq imaatut tuklianik uqauhirmik uvani CSFN iliharviinni. kihimi, tamna CSFN munarijaqaqtun atanniqtuidjutikhamik atulirnikhanun una ilinniarutikhanik pukurlugit atuqtakhatik, ikajuutikhatik, imaalu naunaijaijutikhatik tikinnahurlugit ilinniarutikhat ajuiqtakhangit.

Hivutunirmi, Ministam tunijauniaqtun akhurutikharnik tukhigianganik unniudjutingnik iniqhimajut talvanga CSFN-kunin angiklijumiqtitijaangat kiudjutikharnik. Ukuat unniudjutit piqarniaqtun allatqiinik hanaqidjutikharnik, ilauniqaqtun havaktuliqinikkut hanaqidjutikharnik, ukuningalu iliharnikkut iliharvikhanik, ukuallu nunagiyamingni ilihaqtakhait.

CSFN-kut pijariaqaqtut ilihaudjilutik Inuktut imaatut tuklianik uqauhirmik iliharviinni nunagijauhuni.

Iluaniituuq ilangani 8 – Katimaqatigiiktunut Nunavunmi Nunallaani Ilinniaqtuliqijit Katimajit (CNDEA)

Hadajmimun, Katimaqatigiiktunut Nunavunmi Nunallaani Ilinniaqtuliqijit Katimajit (CNDEA) piqaqtun kiklivikhanik unniudjutiharnik pitqujauhijamut Ministamun piqangitunlu munadhidjutikharnik tapkuninga DEA-kut imaaluuniit CSFN-kut. Uvani nutannguqtiqhimajumi *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2020, CNDEA-kut munarijakhangit ihuaqhaidjutiqarniaqtun munaridjutikharnik tapkuninga CNDEA-kunun, DEA-kut, imaalu Minista naunaittiaqhimajut.

Ajuiqhaniaq ikajuutikhallu

Naunaijautigilugu, tamnaCNDEA-kut pijariaqaqtut tunihilutik ajuiqharvikhainnik ikajuutikhainiklu DEA-kutpiliurnirmik iliharvingni ihuaqhaidjutikhangit hivunikhangit, atiliurniq imaalu ilihariaqturnikkut, Inuuqatigiitsiarniq atuqtakhangit, unalu ilihaijit tikihaaqtut ajuiqhavikhainik..

Tamna CNDEA-kut ilauhimaarniaqtun havaktikhaqhiurtunut naalaktiinut angijukhiit avikturniinni havaktiit havagviujut imaalu katimaqatiginiqaitlu havagviujuni havaktingit malruiqturlugu ukiumi ikajurlugit hivitunirmut upalungaijautikhaliurnirmik inungnut ilinniaqtuliqinirmut aqqiumajut.

Ikajuqtikhat CNDEAkut ilaliutihimajut havaktakhangit, nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* angiglijuumiutikhanik CNDEA-kut maniliqtuutikhat imaatut aallanik siksiniq havaktikhanik havaakhat, imaatungittumik tadjal malrungnik havaakhangnik.

Kiunnaqtut

Ilaujukharnik, tamna CNDEAkut piqarniaqtun tunijukharnik ukiuk tamaat unniudjutikharnik Ministamun talvuuna auladjutitigun hulilukaarutikharnik, atuqtaungitnilu maniktaqvikhangit tunijauvakhimajunik, unniudjutikharniklu aulanikkut ilihairutikhangit. Minista pijariaqaqtuq iliurailuni katimadjutikhanut CNDEA-kut ukiuq tamaat unniudjutikat talvunga Maligaliurvingmi.

Tapkuninga CNDEA-kut timiuluaqtun kivgaqtuijukhat imaalu ikajurlugitlu tamaita DEA-kut, nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* pijariaqaqtut CNDEA-kut taimaatut:

- Piyaangat kituliqaak DEAkuni ilaujukharnik;
- Kiklivikharlugit CNDEA-kut pittaaqtangit unngavaglugit DEA-kuni ilaijut uvanga CNDEA-kuni; imaalu,
- Naunaiqhimalugit taima 70% uumani CNDEA-kut katimajiit ilaujukhat ukunanga DEA-kunit. Tapkuat CNDEA-kut tikkuahittaaqtut ilaujunik NTI-kunit imaalu Nunavummi Ajuqhautilgit Makinnasuaqtiit Katimajiinit

Ilangani 9 – Aallat anginiqaqtut ihuaqhaqtauhimajut

Nutannguqtiqhimajuq *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* naunaittiaqtaat Nunavutim piniaqtat aturlirnikhanut Hilarjuami Katimarjuaqtut *Katimaniq Pilaarutingit Nutaqqapuvani* inungnut ilinniaqtuliqinirmut aaqqiumajut. Naunaiqhihimajutlu DEA-kut atanngiqtuiddjutingit ilaupkattaaqtut aallanik inullaanik ilihariinni ataani nunagijaujuni, ilauniaqtun avatqumajunik ukiuqaqtun 21.

Unaluttauq, Minista tunihimaarniaqtuq akhurutikharnik havaktukhat aladjutikharnik maliruagakhanik. Una akhurutikhangit hivuagut pijauhimajuq Kamisinamit Nunavunmi.

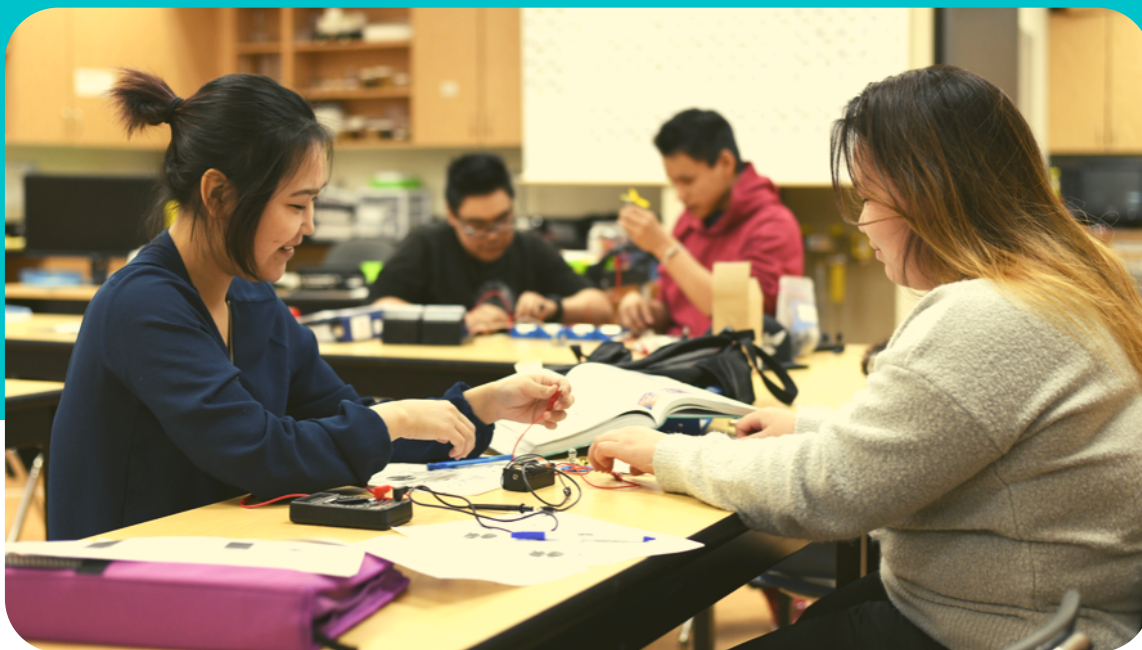
Iluanittuq ilangani 10 – Atuqtauluangitun ihuaqhaidjutikhangit naunairutikhangitlu

Nampangit mikiungujut ihuaqhaqtauhimayut titiragianganit tapkuninga *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* tukhiqtauvakhimajut made naunaittiaqtakhatit ihuaqhaqtauhimayut taiguangit naunaitkutikhangitlu tainniit. Ukuat ihuaqhaqtauhimajut imailiulimaitun, qanurlikiak, ajungnautitilimaitun pidjutikhangit ilihangitun havaktakhangitluuniit munaridjutikhangit Ministangit, ilihavingmi havaktii, DEA-kut, CSFN-kut, ukuallu CNDEA-kullu.

Nutan'nguqtirumajainnik uumani ilangani ihuaqhautikhanik uqarniaqtaingit naunaitkunmi iluani talvani *Nunalaani Ikajuutikharnik Maligaq* atuqtaungittunik ilihaijnut imaalu atan'ngujainut, ukuningalu naunaiqhimajunun pitqujauhimajut talvani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* taima aulangitun talvani CSFN-kuni, ukuallu havaktaujukharnik allatqiingujut akhurutikhangit, havaktakharniklu havakhimaaqtauniaqtunik uvani *Nunalaani Ikajuutikharnik Maligaq tapkununga* Aulapkaijimun talvani CSFN-kuni.

Tamaita nutan'nguqtiutait naunaitun ihuaqhaffaaqtauhimajut pidjutiaqtut uumani havaakhangit ukuninga pitqujauhimajut naunairutiqarniaqtun naunairutikaharnik naunaitumi.

Several pronouns used throughout the *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* 2020 will be replaced by gender neutral language.

Ilanga 2 – Nutan'nguqtirumajainnik *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtalinirmut Maligaq*

Tamnalnuit *Uqauhinginnun Tammaqtalinirmut Maligaq* ihuaqhaqtauhimajuq ilauqhugu una taininga “malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq” talvunga ilangani 8(2) uumani Maligarmi imaalu pijangnik Nunavut Kavamanga (GN) ilihaujilutik Inuit Uqauhiinik ilihaujijukhat maliqalugit ukuatInuit Qaujimajatuqangit. Pitqujauhijajut uumani *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtalinirmut Maligaq* taiguqtauniaqtuq imaatut:

*“Nunavut Kavamangit (GN) imailiugiaqaqtun, havaktakharnik aulahimaaqtun talvuuna Inuit Qaujimajatuqangit unalu **malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq**,...”*

Tamna tukhiqtauhimajuq nuutaanguqtiqhimajuq ilihaujijukhat Inuit Uqauhiinik ajuiqhaujijukhat avatingnut *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* unalu *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtalinirmut Maligaq*, taima atuqujauhijajut talvani Akhurutiqaqtunik Katimajit Ithivriutukharnik tapkuninga *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq*.

Kingulikpamik nutannguqtiqhimajuq *Inuit Uqauhinginnun Tammaqtalinirmut Maligaq* atuqpallialiqhimajat nutqarvikhat atulirnikhanut malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq Puqtuniit 4 talvuna 12 talvunga aglaat July 1, 2039. Umikvikhangaauladjutikharnik malrungnik uqauhiqaqtumik iliharniq uvan Ilihalihaliqtunik Puqtuniit 1 talvunga 3, taamnaugaluaqtuq talvunga July 1, 2009, aullajunaittuq aallangulimaittuq.

Una aulavikhangat naunaijagiikhimajuq aadjikiiktuq titiragiikhimajuq talvani Ilangani 1mi, ilangani 3 taffumani nutan'nguqtiutait *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq*.

Ilanga 3 – Atuqtauliqpalliadjutikhanut

Tamaitaungittut nutan'nguqtirumajainnik Maligaq maligatigut atuqtaulirniaqtut (atuqtaulirniaqtut) tadjainnaq.. Ilangani havaktaujukharnik tuulirutiqarniaqtun aulatitijaangat pivallidjutikharnik ikajuutikharniklu malikhautikharnik ilihairutikharniklu.

Umingalu kinguvaktihimajut, nutqarvikhat tunijauhimajut tamainut ilangini uuktuutikhat kinguvaktitaukpata. Una ajurnaqtuq nutaqarvikhat July 1 uumani ukiungani kinguagut atulirnikhanut *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq 2020*; unaujuq, July 1, 2021. Havagviat Ilinniaqtuliqijikkutn havalirhikmajut inirnahuarlugit hapuat nutqarvikhangit ilangani kinguvautihimajunik uuktuutikhanginik.

Ilangani uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* atuqtajakhaittunik tikitinnagu July 1, 2021 pijariaqaqtun pidjutiaqaqtunik uqauhirmik ilihaudjidjutikhanik imaalu inuglugijaittumik ilihaqtitiniq.

Aallanguqfirningit uumani *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaq* naunaiqhimajut Maligakhaq 25 atuqtaulihimajut Hikutirvia 10, 2020 una when Maligakhaq 25 tunijaungmat atuqtauligtukhaq.

Tugliit Havaktaujukhat

Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut havaqatigilugit ilinnairnikkut havaqatigiiktut atulirnikhanut maliktakhat ikajuutikhangit nutannguqtiqhimajuq havaarijakhangit m,unarijakhangitlu *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaaq 2020*. Atuqtaujut tadja atugakhat, maliktakhangit, imaalu makpiraat nutannguqtiqtaujukhat maliklugit aallanguqtauhimajut uvani Maligarmi. Unaluttauq, ajuiqharniq imaalu pivallianiq pijariaqaqtut havaktignit havaarijangit munarijangitlu aallanguqtut.

Havagviat upalungaijaijut piliurnirmik uumani atuqtakhanginik maliruakhat; ukuninga, Uqauhiagut Ilihaudjijut imaalu linuglugijaittumik ilihaqtitiniq maliruagakhait.

Havagviat Ilinniaqtuliqijikkut takujumajut havaqatigiilugit tigumiaqtivut, Nunavut Tunngavikkut Timinga, imaalu Nunavumiut.

Kinguliq titiraqhimajut Maligakhaq 25 paqitaulajut uvani Maligaliurvingmi Nunavut qaritaujakkurvik: <https://assembly.nu.ca/sites/default/files/Bill-25-5A2S-AATA-Education-Act-and-ILPA-EN-FR-Assent.pdf>.

Katitiqhimajut titiraqhimajut uumani Ilinniaqtuliqinirmut Maligaaq 2020, ilaujutlu nutannguqtirnit naunaqhatauhimajut Maligakhaq 25, hailijut uvani Kavamanga Nunavut [maliruagakhanut qaritaujaliquvik](#).

Tamna *Ilinniaqtuliqinirmut Maligaaq* ipijariaqaqtuq ihivriuqtaujujkaq Maligaliurvingmi naatarangata tallimani ukiuni.

